

Aloite iäkkään henkilön kuljetustuen laajentamisesta 18 yhdensuuntaiseen matkaan kuukaudessa

Sosiaalihuoltolain perusteella myönnettävä liikkumisen tuki on osa itsenäisen asumisen tukemista ja tarkoitettu pääasiassa vanhusväestölle, joilla toimintakyvyn heikkeneminen estää julkisten joukkoliikennevälineiden käytön. Tuki on tulo- ja varallisuussidonnainen ja harkinnanvarainen etuus. Kuljetuspalveluhakemuksen käsittelyssä selvitetään, täyttääkö asiakas sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisen perusteet vai vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun myöntämisen perusteet. Tämä vaikuttaa palvelun maksullisuuteen sekä myönnettävään määrään. Sosiaalihuoltolain perusteella asiakkaan on mahdollista saada käyttöönsä kuusi yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa, mikäli myöntämisen kriteerit täyttyvät. Matkat on mahdollista käyttää vapaa-ajan matkoihin ja asiointiin. Matkat ovat siis käytössä käytännössä kaikkeen muuhun, paitsi terveydenhuoltomatkoihin, jotka ovat KELAn korvattavia matkoja.

Kuusi yhdensuuntaista matkaa tarkoittaa kolmea edestakaista matkaa kuukaudessa. Moni vanhusväestöön kuuluva kuitenkin kaipaisi myös kodin ulkopuolisia aktiviteetteja ja pääsyä niihin tai mahdollisuutta päästä kyläilemään sukulaisten tai tuttavien luokse – tai ihan vaan asioimaan omatoimisesti kaupassa. Kuusi yhdensuuntaista matkaa ei riitä ylläpitämään aktiivista elämää tai mahdollista pääsyä kerran viikossa tapahtuvaan harrastustoimintaan. Moni kaipaa enemmän mahdollisuuksia liikkumiseen kodin ulkopuolella. Mikäli asiakas arvioidaan laissa tarkoitettulla tavalla vaikeavammaiseksi ja tuki on mahdollista myöntää vammaispalvelulain nojalla, matkoja myönnetään vähintään 18 kpl. Tämä asettaa ikäihmiset eriarvoiseen asemaan, sillä myöskään vaikeavammaisuuden kriteerit eivät ole yksiselitteiset.

Tällä hetkellä on valmisteilla vammaispalvelulain uudistus, joka toteutuessaan tulisi voimaan ensi vuoden alusta. Jos laki tulee suunnitelmien mukaan voimaan, vammaispalveluja ei myönnettäisi enää henkilöille, joiden toimintakyky on heikentynyt ikääntymiseen liittyvien sairauksien myötä. Nykylaissa tämä raja on vain henkilökohtaisessa avussa. Jos vammaispalvelulaki muuttuu ja siihen tulee suunniteltu rajoite ikääntymiseen liittyviin sairauksiin, ikääntyneet henkilöt eivät saa enää vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua, mutta sosiaalihuoltolain mukainen liikkumisen tuki on edelleen mahdollinen. On oletettavaa, että sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumisen tuen kohderyhmä tulee lisääntymään. Lakiuudistuksen myös on hyvä arvioida myös, onko Helsingissä tarve siirtää sosiaalihuoltolain mukainen liikkumisen tuki sote-sektorilla vammaistyöstä ikääntyneiden palveluiden piiriin.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että myös sosiaalihuoltolain perusteella voidaan jatkossa harkinnanvaraisesti myöntää iäkkäälle henkilölle 18 yhdensuuntaista matkaa tukemaan toimintakykyä ja ennaltaehkäisemään sosiaalista syrjäytymistä ja tälle varataan tarvittava lisämääräraha toimialalle.

Helsingissä 02.03.2022

Nuorteva Johanna

Jäsen

Vihreä valtuustoryhmä

(1 + 11 allekirjoitusta)

Sydänmaa Johanna

Hiltunen Titta

Holopainen Mari

Pasanen Amanda

Wallgren Thomas

Malin Petra

Lindgren Minna

Korkkula Vesa

Nevanlinna Tuomas

Vepsä Sinikka

Honkasalo Veronika